

ZARZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 29 kwietnia 2014 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie zadań ochronnych

dla Gorczańskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628 i 842) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu nr 9 Ministra Środowiska z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie zadań ochronnych dla Gorczańskiego Parku Narodowego (Dz. Urz. Min. Środ. poz. 18) wprowadza się następujące zmiany:

1) w załączniku nr 2:

a) w pkt I „Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony ścisłej”:

- lit. B „W ekosystemach leśnych” otrzymuje brzmienie:

„A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Monitoring stanu populacji kornika drukarza (<i>Ips typographus</i>), drwalnika paskowanego (<i>Trypodendron lineatum</i>) i brudnicy mniszki (<i>Lymantria monacha</i>) za pomocą pułapek feromonowych	Do 400 sztuk	Obszar Parku objęty ochroną ścisłą
2	Monitoring występowania owadów z rodzaju zasnuja (<i>Cephalcia</i>) w oparciu o pomiary na powierzchniach próbnych	Według potrzeb	
3	Monitoring stanu populacji kornika drukarza (<i>Ips typographus</i>) oraz niektórych gatunków towarzyszących z podrodziny kornikowatych (<i>Scolytinae</i>)	Do 30 sztuk	

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 248, poz. 1493 i Nr 284, poz. 1671).

	za pomocą drzew pułapkowych (zaadaptowanie w tym celu drzew połamanych i przewróconych), celem oceny stopnia rozwoju populacji		
4	Monitoring stanu sanitarnego drzewostanów w oparciu o metody fotograficzne z wykorzystaniem samolotu, motolotni lub paralotni	Według potrzeb	
5	Monitoring stanu sanitarnego drzewostanów świerkowych i z dużym udziałem świerka (<i>Picea</i>) (powyżej 40%) na stałych powierzchniach próbnych		
6	Monitoring roślinności przy wybranych szlakach i ścieżkach edukacyjnych		
7	Monitoring presji jeleniowatych (<i>Cervidae</i>) na odnowienia w drzewostanach		
8	Monitoring zimowy dużych ssaków drapieżnych i kopytnych (<i>Ungulata</i>)		
9	Monitoring sów (<i>Strigiformes</i>) i dzięciołów (<i>Picidae</i>)		
10	Monitoring aktywności procesów erozyjnych na wybranych powierzchniach szlaków i ścieżek edukacyjnych		
11	Ochrona przeciwpożarowa: 1) patrole ochronne, 2) utrzymanie drożności dróg dojazdowych i pożarowych, 3) utrzymanie łączności, 4) dozorowanie pożarzysk		

15	Odtwarzanie znaków granicy zewnętrznej i wewnętrznej Parku	Według potrzeb	Obszar Parku objęty ochroną ścisłą
16	Odtwarzanie znaków linii oddziałowych - malowanie linii na korze drzew, wkopanie i oznakowanie słupków granicznych	Według potrzeb	Obszar Parku objęty ochroną ścisłą"

b) w pkt II „Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony czynnej”:

- w lit. A „W ekosystemach leśnych”, w tabeli, w lp. 20 kolumna druga otrzymuje brzmienie:

„Czyszczenie szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych, spacerowych, dróg stokowych i dojazdowych oraz ścieżek patrolowych z zarastających drzew, drzew powalonych i złamanych wraz z usunięciem drzew silnie nachylonych stojących przy ich obrzeżach”,

- w lit. B „W nieleśnych ekosystemach lądowych”:

-- lp. 13-16 otrzymują brzmienie:

„13	Odślanianie i przebudowa istniejących oraz wykonywanie nowych kopców z kamieni na polanach reglowych w celu zabezpieczenia miejsc rozrodu i bytowania gadów	Według potrzeb	Obszar Parku objęty ochroną czynną
14	Utrzymanie ujęć źródeł stanowiących siedliska bezkręgowców krenobiontycznych i krenofilnych		
15	Zapewnienie właściwej obsługi i usprawnienie przebiegu ruchu turystycznego: 1) remonty i modernizacje szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych, 2) remonty małej architektury turystycznej, 3) czytelne oznakowanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych,		

	w tym instalowanie nowych drogowskazów, tablic i tabliczek informacyjnych z renowacją istniejących, 4) budowa toalet wraz z doprowadzeniem wody z ujęć powierzchniowych	2 obiekty	Miejsca biwakowe na polanach - Trusiówka, Oberówka”
16	Odtwarzanie znaków granicy zewnętrznej i wewnętrznej Parku	Według potrzeb	Obszar Parku objęty ochroną czynną”

-- dodaje się lp. 21 w brzmieniu:

„21	Utwardzenie i ogrodzenie miejsca z przeznaczeniem do realizacji zadań edukacyjnych i rekreacji oraz doraźnie jako miejsce postojowe samochodów	1 obiekt	Polana Trusiówka, oddział 77f”
-----	--	----------	--------------------------------

c) w pkt III „Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony krajobrazowej”:

- w lit. A „W ekosystemach leśnych”, w tabeli, w lp. 11, kolumna druga otrzymuje brzmienie:

„Czyszczenie szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych, spacerowych, dróg stokowych i dojazdowych oraz ścieżek patrolowych z zarastających drzew, z drzew powalonych i złamanych wraz z usunięciem drzew silnie nachylonych stojących przy ich obrzeżach”,

- w lit. B „W nieleśnych ekosystemach lądowych”, w tabeli, lp. 7 otrzymuje brzmienie:

„7	Remont lub odbudowa budynków pasterskich na polanach z ich przystosowaniem na schrony i magazyny	7 obiektów	Polany - Mostownica, Jaworzyna Kamienicka, Łonna, Przysłopek, Przysłop Górny, Stawieniec, Wzorowa”
----	--	------------	--

2) w załączniku nr 5, w tabeli, dodaje się lp. 4 w brzmieniu:

„4	Miejsce utwardzone na polanie Trusiówka	150”
----	---	------

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

UZASADNIENIE

Zarządzenie Ministra Środowiska nr 9 z dnia 29 stycznia 2013 r. (Dz. Urz. Min. Środ. z 2013 r. poz. 18) w sprawie zadań ochronnych dla Gorczańskiego Parku Narodowego, jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628 i 842). W parkach narodowych, do czasu ustanowienia dla nich planów ochrony, minister właściwy do spraw środowiska ustanawia w drodze zarządzenia zadania ochronne.

Zmiana zarządzenia Ministra Środowiska w sprawie zadań ochronnych dla Gorczańskiego Parku Narodowego ma na celu umożliwienie podjęcia na obszarze Parku dodatkowych działań z zakresu czynnej ochrony przyrody.

Przez ekosystemy leśne Parku prowadzi wiele dróg stokowych, z których część jest udostępniona dla ruchu turystycznego. Niektóre ich odcinki funkcjonują jako utworzone ścieżki edukacyjne. Ze względu na bezpieczeństwo użytkowników, konieczne jest dbanie o ich właściwy stan techniczny. Pozwala to również unikać zniszczeń w świecie flory i fauny, mających miejsce podczas obchodzenia przez turystów uszkodzonych odcinków dróg i wydeptywania przyległych terenów leśnych. Konieczne jest między innymi stałe usuwanie powalonych drzew z dróg i szlaków, utrudniających przejście lub przejazd i powodujących wejścia do niedostępnych obszarów Parku oraz usuwanie drzew silnie nachylonych lub uschniętych (stanowiących tzw. posusz kornikowy), stojących na obrzeżu dróg i szlaków, które z uwagi na możliwość niekontrolowanego wywrócenia się z powodu wiatru lub śniegu, zagrażają bezpieczeństwu publicznemu. Prace te wykonywane są obecnie na szlakach turystycznych, ścieżkach rowerowych, spacerowych, drogach stokowych i dojazdowych. Ze względu na działania Służb Parku związane z realizacją zadań ochronnych (m.in. patrole ochronne, nadzór prac) i udostępniania obszaru Parku do badań naukowych oraz monitoringu, konieczne jest również utrzymanie drożności tzw. „ścieżek patrolowych”, szczególnie w rejonach, w których zachodzi gwałtowny rozpad drzewostanów świerkowych regla górnego.

W ramach zapewnienia właściwej i bezpiecznej obsługi ruchu turystycznego, konieczna jest także zmiana przebiegu zielonego szlaku turystycznego prowadzącego z doliny Kamienicy na polanę Gorc Troszacki (masyw Kudłonia), na odcinkach o łącznej długości około 1 km. Fragmenty szlaku, szczególnie w górnej jego części zostały w ciągu ostatnich lat silnie uszkodzone wskutek erozji gruntu wywołanej opadami deszczu. Szlakiem prowadzi jedyny dojazd do kompleksu polan reglowych, corocznie poddawanych zabiegom ochrony

czynnej (koszeniu) przez Służby Parku oraz właścicieli prywatnych. Na wnioskowanym odcinku szlaku konieczne jest wyznaczenie nowego przebiegu trasy, obok powstałego wskutek erozji wąwozu. Prace wiążą się z koniecznością usunięcia kilkudziesięciu (około 50 sztuk) stojących martwych drzew, oraz wykonania zabezpieczeń przeciwdziałających dalszej erozji podłoża.

W 2013 r. w rejonach Parku o największym nasileniu ruchu turystycznego (polany Trusiówka i Oberówka), zostały zmodernizowane dwa miejsca biwakowe dla turystów. Wyposażono je w obiekty tzw. małej architektury turystycznej, tj. zadaszenia, ławo-stoły, kosze na śmieci, pomosty, miejsca do palenia ognisk i rozbijania namiotów. Całość zadania obejmuje wyposażenie tych miejsc również w toalety, z wykorzystaniem technologii minimalizującej zużycie wody i bazującej na separacji stałych i płynnych składników ścieków. W tym względzie zaistniała także pilna potrzeba wykonania dwóch ujęć wód powierzchniowych. Pojedyncze ujęcie wód składać się będzie z komory zbiorczej, odstojnika oraz zasobnika. Ścieki po separacji odprowadzane będą do zbiorników asenizacyjnych w sąsiedztwie toalet okresowo opróżnianych.

Polana Trusiówka, na której od wielu lat funkcjonuje opisane wyżej miejsce biwakowe, leży przy jednym z głównych wejść dla odwiedzających Park. Stanowi również punkt wyjścia na trasy dwóch ścieżek edukacyjnych – „Dolina Kamienicy” i „Dolina Gorcowego Potoku”. W związku z dużym ruchem turystycznym w tym rejonie, konieczne stało się wydzielenie i utwardzenie (za pomocą kruszywa i żwiru wraz z wykonaniem drewnianego ogrodzeniem) dodatkowego fragmentu polany, który poprawi i usprawni funkcjonalność turystyczną tego miejsca. Dodatkowe wydzielenie zostanie udostępnione w celach edukacyjnych i rekreacyjnych, m.in. do organizowania imprez plenerowych związanych z prowadzoną od wielu lat przez Park edukacją ekologiczną skierowaną do społeczeństwa. Doraźnie będzie także wykorzystywane jako miejsce postojowe dla samochodów osobowych.

Szałas pasterski na Hali Wzorowej stanowi niezbędne zaplecze mieszkalne i produkcyjne (przerób mleka) dla realizacji czynnej ochrony ekosystemów nieleśnych w tej części Parku poprzez wypas owiec i bydła oraz naturalne nawożenie polan dzięki tzw. koszarowaniu. Drewniany budynek szałasowy pochodzący z lat 60-tych XX w. został zakupiony przez Park w 2002 r. W ostatnim czasie jego stan znacznie się pogorszył i obecnie pilnie wymaga remontu. Dotyczy on szczególnie wymiany belek podwaliny oraz całej konstrukcji dachowej wraz z jego pokryciem.